

2.10.2022 - Večeře Páně jako památka

Písně: 245 – Svatá doba, Páně den; Můj Bůh je můj štít č.718; Vzdáváme ti chválu; 244 – Pán Bůh je přítomen; 381 – Spolu lámejme chléb na kolenou; 399 – Učiň mne Pane nástrojem; 408 – Král věčný nás požehnej

Čtení: Jeremiáš 31,27-34; 1. Korint. 10,12-22

Večeře Páně je jedním ze dvou ustanovení našeho Pána. Zatímco ponoření (baptismo) je jednorázová událost, Večeře Páně je událost opakovaná. Pokaždé nám připomíná mučednickou smrt Pána Ježíše a její dalekosáhlé dopady na náš život. Večeře Páně je především vzpomínkou. Při slavení Poslední večeře Pán Ježíš lámal chléb, rozdával ho učedníkům a řekl: "To čiňte na mou památku" (Lukáš 22,19). Pak požehnal kalich vína a řekl: "To dělejte, kdykoli pijete, na mou památku" (1. Korint. 11,25). Člověk má od přírody sklon zapomínat, a proto Bůh svému lidu neustále přikazoval, aby si připomínal důležité události ve svých dějinách.

Stejně jako si Židé připomínali velikonoční události, mají si i Ježíšovi následovníci připomínat Božího Beránka, který si je zamiloval a obdařil je veškerým požehnáním. Máme na něj vzpomínat jako na toho, který za nás trpěl a "zanechal nám příklad, abychom šli v jeho šlépějích" (1 Petr 2,21). Máme také pamatovat na jeho trpělivost, mírnost a horlivost. Máme pamatovat na to, že On je stále s námi, vždy na nás pamatuje a podporuje nás. Je také naším zástupcem a ochráncem před Otcem. Pamatujme na něj jako na toho, který si nás brzy přijde vzít k sobě. Pán Ježíš nám zanechal toto ustanovení, abychom na něj neustále pamatovali.

Připomínka ceny našeho vykoupení

V 1.Korintským Pavel věnuje večeři Páně trochu více prostoru, protože v této církvi dochází k abnormalitám. "A proto, moji milovaní, utíkejte před modlářstvím. Mluvím k vám jako k rozumným lidem; posuďte sami, co říkám: Není kalich požehnání, za nějž děkujeme, účastí na krvi Kristově? A není chléb, který lámeme, účastí na těle Kristově?" (1 Korint. 10,16). Je možné, že varování před modloslužbou naznačuje nějaký poměrně raný projev zbožštění prvků večeře (chleba a vína), nebo že jde o proroctví toho, co mělo přijít později?

Způsob této vzpomínky zohledňuje naše slabiny. Chceme vidět, dotknout se. Jsme jako Tomáš, který řekl: "Dokud nevidím na jeho ruku stopy po hřebecích a dokud nevloším do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím" (Jan 20,25). Instinktivně toužil po poznání vlastními smysly. **Proto nám Pán zanechal tyto viditelné symboly svého utrpení.** Takovým fyzickým, viditelným symbolem smlouvy mezi Bohem a Noemem byla duha (Genesis 9,17). Viditelnými znamenými a obřady byly vyjádřeny také svátky Paschy nebo Stánků.

Ačkoli chléb a víno při Večeři Páně jsou pouze znamení, není to jen vzpomínka. Každou večeři provází **aktivní víra účastníků hostiny**. Nejde tedy ani tak o to, že by k nim Kristus sestoupil, ale spíše o to, že oni k němu svou vírou vystupují. Jejich mysl a srdce jsou s ním spojeny ve slávě. Pak je jídlo vírou a víra je jídlem, protože zakoušejí skutečnou přítomnost Krista ve svém srdci. Večeře Páně je připomínkou zvláštní osoby, "Boha zjeveného v těle" (1.Tim 3,16). Je svědectvím o historických základech křesťanské víry.

Na začátku knihy Skutků apoštolů čteme, že Ježíšovi učedníci "setrvali v apoštolském učení a ve společenství, v lámání chleba a v modlitbách.... Denně svorně setrvali v chrámu, lámali chléb ve svých domech a přijímali pokrm s radostí a upřímným srdcem" (Sk. 2.42.46).

Lukáš píše, že když s Pavlem přišli k věřícím do Troad, "prvního dne po sobotě, když jsme se shromáždili k lámání chleba, Pavel ...". mluvil k nim až do půlnoci" (Skutky 20,7). V apoštolských dobách se při večeři vždy lámal chléb po poděkování Bohu za Ježíšovu oběť.

Zamysleme se nad tím, zda ty naše dnešní večeře by mohly být taky takové, společně být u stolu v našich rodinách, kdy bychom se pomodlili než začneme jíst a poděkovali i za oběť Pána Ježíše Krista?

O něco dříve tento apoštol píše: "Chléb, který lámeme, není snad přijímáním Kristova těla? Protože je jeden chléb, my mnozí jsme jedno tělo" (1.Kor. 10,16-17). I po díkůvzdání, takzvané eucharistii, zůstal chléb chlebem. První křesťané jedli chléb a pili víno z kalicha na památku vykupitelské smrti svého Pána a Spasitele. A pokud jde o "tělo Páně" (v. 29), ekumenický překlad říká pouze Tělo, což odpovídá dalším slovům textu této epištoly: "Všichni jsme totiž ponořeni do jednoho Ducha, abychom tvořili jedno tělo, ať už Židé nebo Řekové, otroci nebo svobodní. Všichni jsme byli naplněni jedním Duchem. Tělo totiž není jeden úd, ale mnoho.... Ale vy jste tělo Kristovo a každý zvlášť jste jeho úd" (1. Korint. 12,13-14.27). Na jiném místě Pavel píše: "Neboť jako v jednom těle máme mnoho údů tak jsme všichni jedno tělo v Kristu" (Řím. 12,4-5). Tělo Páně je tedy církev Ježíše Krista. Sbor i v Hošťálkové.

Vyhlášení nové smlouvy

První neboli stará smlouva byla uzavřena s Abrahamem a ratifikována za Mojžíše (2. Mojžíšova 24,3-8), ale později byl dán příslib nové smlouvy. "Hle, přicházejí dny," praví Hospodin, "kdy uzavřu novou smlouvu s domem Izraele a s domem Judy.... Vložím do nich svůj zákon a napíšu jim ho do srdce. Já budu jejich Bohem a oni budou mým lidem" (Jer. 31,31.33). Tuto novou smlouvu však potvrdila pouze Ježíšova krev. Nová smlouva vycházela ze staré a stará byla spojena s novou. Nová smlouva souvisí se starou smlouvou jako plody se semínky.

Kristův vliv na dějiny smlouvy je tak velký, že musíme odmítnout jakékoli úvahy o údajném rozšíření staré smlouvy na novou. To platí zejména o smluvních zaslíbeních. Mezi zaslíbeními staré a nové smlouvy jsou zřetelné rozdíly. Nová smlouva, zahájená spasitelným dílem Krista, obsahuje zaslíbení individuálnější a dynamičtější povahy než jejich protějšky ve staré smlouvě. Například v Jer. 31,33-34 Bůh slibuje členům nové smlouvy těsné společenství mezi sebou, vzájemné společenství mezi lidmi a úplné odpuštění jejich hříchů. Každý člen této nové smlouvy bude zakoušet všechna požehnání, protože taková je podstata této nové smlouvy.

Podívejme se nyní na povahu Nové smlouvy. "Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišly skrze Ježíše Krista" (Jan 1,17), takže "Ježíš dosáhl vznešenější služby, právě tak jako je prostředníkem vyšší smlouvy, založené na lepších zaslíbeních." (Žid. 8,6). Nová smlouva, smlouva milosti, je lepší, protože není uzavřena mezi dvěma stranami: Bůh a člověk. Nová smlouva má pouze jednu stranu, Boha, protože člověk se jí neúčastní. Ve skutečnosti ztrácí charakter smlouvy, protože Bůh sám stanovil a zároveň naplnil podmínky této smlouvy. Stará smlouva byla označována slovem synteke (dvě strany), zatímco nová smlouva je označována slovem diateke (jedna strana). Bůh se rozhodl **potrestat hřích smrtí** a učinil tak tím, že svého Syna, Ježíše Krista, odsoudil k smrti. A hříšník? Stačí, aby přišel s prázdnými rukama, pokořil se a přijal nabízenou spásu(záchranu)! **Tuto novou smlouvu lze nazvat závětí, protože ji nelze změnit, pouze přijmout nebo odmítnout.**

Posilování vzájemného společenství

Ve výše citovaném textu 1. Korintským 10,16 se slovo společenství vyskytuje dvakrát. Večeře Páně posiluje nejen naše společenství s Pánem Ježíšem, ale také mezi námi navzájem. Jeho první učedníci setrvali ve společenství (Sk. 2,42). Církev nejsou jen lidé povolání, ale shromáždění na jednom místě a za určitým účelem. **Má nejen vertikální, ale i horizontální rozměr**; je to jednota s Kristem spolu s ostatními věřícími. Proto je Večeře Páně církevní institucí. V dopise prvním křesťanům v Korintu Pavel upozorňuje na jejich bujarý individualismus a vnitřní rozpory. Z toho plyne výzva: "A tak, bratři moji, když se scházíte k večeři, čkejte jeden na druhého" (1. Korint. 11,33). Večeře Páně má být výrazem jednoty, a proto se jí mohou účastnit pouze ti, kdo osobně znají Krista a žijí ve vzájemné shodě.

O radosti ze smlouvy je třeba říci ještě více. Večeře Páně je slavnostní hostina nové smlouvy, rodinný pokrm, který lidi nejen sbližuje, ale je také příležitostí k projevení radosti. Když Mojžíš a starší izraelské obce vystoupili na horu Sinaj, "mohli vidět Boha a potom jedli a pili" (2. Mojž. 24,11). Jíst a pít v Boží přítomnosti bylo zvláštní výsadou; byla to duchovní činnost. Zákon o přinášení oběti přikazuje: "Tam budeš před Hospodinem, svým Bohem, jíst a radovat se ze všeho svého majetku, ty i tvé rodiny,

kterým ti Hospodin, tvůj Bůh, požehnal" (5. Mojž. 12,7). Velikonoce, ustanovené na hoře Sinaj, znamenaly jídlo v Boží přítomnosti. Vzhledem k osobě Krista a jeho dílu spásy provází slavení každé večeře Páně jako památky nové smlouvy ještě větší radost. **A v době příchodu Pána Ježíše, kdy budou všichni vykoupení sedět u stolu na jeho svatební hostině, budou jíst a pít v jeho přítomnosti, a ještě více se radovat a veselit.**

Oznámení o Pánově návratu

Večeře Páně směřuje naše myšlenky nejen ke Kristovu kříži, ale také ke slavnému návratu našeho Pána. Při poslední večeři Pán Ježíš řekl: "Neboť kdykoli jíte tento chléb a pijete kalich, zvěstujete Pánovu smrt, dokud nepřijde" (1. Korint. 11,26). A pak dodal: "Od nynějška už nebudu pít z tohoto plodu vinné révy až do dne, kdy z něj budu opět pít s vámi v království svého Otce" (Mat. 26,29). Když seděl za stolem se svými učedníky, jeho myšlenky už byly v Otcově království!

Totéž je zaznamenáno v Lukášově evangeliu, kde Ježíš řekl: "Už ji (večeři) nebudu jíst, dokud se neuskuteční v Božím království.... Od nynějška už nebudu pít z plodu vinné révy, dokud nepřijde Boží království" (Luk. 22.16.18). Při poslední večeři Ježíš hleděl dopředu, za hranice smrti, k dokonalému společenství přicházejícího Království. Vzhlížel k budoucímu vykoupení, kdy Bůh bude opět jednat jako v době exodu z Egypta, ale Velikonoce se pak budou slavit novým způsobem. **Večeře Páně je slavnostním naplněním a zakončením staré Paschy a předzvěstí té nové v Božím království.**

Snažme se pravidelně účastnit večeře Páně, nezanedbávejme ji. Pravidelné vykonávání nějaké činnosti se stává návykem a **dobrý návyk přerůstá v náš charakter.** Využijme požehnání, které nám Pán zanechal. Ve večeři Páně vidíme jako v zrcadle skutečný charakter a velikost vykupitelského díla našeho Pána. A v tomtéž zrcadle vidíme i sebe a svou situaci. **Pokud si během pokání při večeři vzpomeneme na nějaké nedostatky vůči bližním, snažme se je co nejdříve napravit.** Pokud nám Pán zjeví nějakou pravdu o nás samých, uvádějme ji co nejdříve do praxe. Nevracejme se ke starým hříchům, zanechme jich, odvráťme se od nich, zapomeňme na svou zášť vůči druhým a naučme se jim omluvit za své, často neuvážené jednání, které jim mohlo způsobit zármutek.

Večeře Páně má být příležitostí k zamyšlení nad kvalitou vlastního života a ke slibu, že ji napravíme. Je to čas pokání, očištění a posvěcení. Čas nové etapy na cestě našeho křesťanského života. Když rozjímáme o velkém Božím odpuštění v Ježíši Kristu, máme se učit odpouštět druhým. Máme se učit žít pro toho, který pro nás zemřel a vstal z mrtvých (2. Korint. 5,15).